

**Odontologisk Landsdels- og Videnscenter Århus
Universitetshospital**

Statusrapport 31. dec. 2006

v/centerleder Hans Gjørup

Baggrund og etablering

Ifølge Lovbekendtgørelse af 19. marts 2001 om Tandpleje og i henhold til Sundhedsstyrelsens retningslinier af 29. april 2001 er det pålagt Århus Universitetshospital i Vestdanmark og Rigshospitalet i Østdanmark at oprette 2 odontologiske landsdels- og videnscentre i tæt samarbejde med de respektive tandlægeskoler i Århus og København.

Centrene skal varetage følgende opgaver:

- modtage børn og unge med behov for højt specialiseret rådgivning og/eller behandling af odontologiske lidelser, der ubehandlet medfører varig funktionsnedsættelse, og hvor tilbudet i amtsspecialtandplejen ikke er tilstrækkeligt specialiseret
- tilbyde højt specialiseret odontologisk rådgivning, udredning og behandling af patienter med sjældne sygdomme og handicap, hos hvem den tilgrundliggende diagnose giver anledning til vidtgående odontologiske problemer i tand, mund og kæber
- udføre systematisk indsamling af viden om og erfaringer med de sjældne tilstande, oprette vidensdatabaser, udvikle nye behandlingsmetoder, udarbejde behandlingsprotokoller og referenceprogrammer
- formidle den indsamlede viden til de øvrige dele af tandplejesystemet
- varetage formidling af viden til patienter
- deltage i forskning og undervisning
- etablere samarbejde med det kranio-faciale team, Center for Sjældne Sygdomme og andre relevante landsdelsfunktioner
- indgå i et skandinavisk / internationalt samarbejde

Til varetagelsen af disse opgaver etableres i henhold til Sundhedsstyrelsens retningslinier et centerteam med højt kvalificerede repræsentanter fra fagområderne protetik, ortodonti, pædodonti og kirurgi. Der tilknyttes pædiatrisk ekspertise fra Center for Sjældne Sygdomme.

VID i Århus blev etableret i løbet af 2002, og med ansættelsen af centerleder, specialtandlæge Hans Gjørup 1. oktober 2002 samt etablering af kontor- og klinikfaciliteter omkring årsskiftet 02/03 var centeret en realitet. Den officielle indvielse fandt sted 8. nov. 2003.

Organisation

VID er placeret på Kæbekirurgisk afdeling, Århus Sygehus. Videnscenter-samarbejdet mellem Kæbekirurgisk afdeling, Århus Sygehus og Tandlægeskolen, Aarhus Universitet baseres på en aftale indgået i 2002 og genforhandlet

med små ændringer primo 2005. Ifølge aftalen stiller Tandlægeskolen ortodontisk, protetisk og pæodontisk specialkompetence til rådighed i form af konsulentbistand til VID. Tandlægeskolen kompenseres svarende til en 50 % stilling for denne specialkompetence.

Aftalen indebærer endvidere højtspecialiseret behandling af 3-4 meget komplicerede patienter bosiddende i Århus Amt. Amtets budget på 800.000 kr. deles ligeligt mellem de to institutioner, idet den kirurgiske del af behandlinger udføres på Kæbekirurgisk afdeling.

Med overgangen til den nye kommunale struktur 1. januar 2007 bliver der behov for en fornyelse af aftalen mellem Tandlægeskolen og Århus Sygehus. I forhold til Tandlægeskolens leverance af specialkompetence i den konsultative funktion ses ikke behov for væsentlige ændringer, mens aftalen om højtspecialiseret behandling af regionens egne borgere må reformuleres / opjusteres.

Finansieringsaftaler med andre amter

Af bekendtgørelsen om tandpleje §6C fremgår, at det er bopælsamtet der skal sikre borgere med sjældne tilstande et højtspecialiseret tilbud om odontologisk udredning og rådgivning og ligeledes amtet der skal give det højt specialiserede behandlingstilbud, når det er påkrævet.

Århus Amt har i 2003 indgået en aftale med de øvrige amter i Jylland-Fyn om en solidarisk finansiering af den konsultative funktion. Aftalen er baseret på et samlet budget på 1,74 mio. kr. /år. I aftalen beskrives en sammensætning af videnscenterteamet, der svarer til nedenstående. Tandlæger i Jylland-Fyn kan i henhold til aftalen frit benytte videnscenterets konsultative funktion, når det gælder patienter, der kan henregnes til §6C.

Med overgang til den nye regionale og kommunale struktur 1. januar 2007 bliver der behov for at indgå aftaler mellem de 3 vstdanske regioner om driften af videnscentret. Det er regionerne der skal sikre borgerne det højtspecialiserede tilbud i landsdels- og videnscentret. Funktionen skal fortsat være placeret på Århus Universitetshospital, dvs drives af den nye region Midt.

Medarbejdere og konsulenter tilknyttet VID

I oversigten angives %-del af fuldtidsstillinger.

Centerleder, specialtandlæge i ortodonti Hans Gjørup	100%
Sekretær: Britta Hygum / Annette Halling Petersen	75 %
Klinikpersonale fordelt på 2 personer	25 %

Kirurgi	35 %
Ledende overtandlæge, ph.d. John Jensen	
Overtandlæge Martin Dahl	
Overtandlæge, ph.d. Sven Erik Nørholt	
Specialtandlæge Jytte Buhl	

Ortodonti	20 %
Professor, dr. odont. Birte Melsen	
Lektor, ph.d. Thomas Klit Pedersen	
Afdelingstandlæge ph.d. Tine Hjorth	

Odontologisk Landsdels- og Videnscenter - Århus Universitetshospital

Pædagogik 20 %
Professor, dr. odont. Sven Poulsen
Afdelingstandlæge Gro Haukali

Protetik 10 %
Professor, dr. odont. Flemming Isidor
Afdelingstandlæge Lone Nyhuus
Afdelingstandlæge Rie Stokholm

Højt specialiseret rådgivning og udredning

Rådgivning og udredning sker på baggrund af konsultationer og konferencer med de henviste patienter.

1. **Konsultationer** gennemføres enten af centerlederen alene eller af centerlederen sammen med en af de tilknyttede konsulenter fra Tandlægeskolen. Kæbekirurgisk ekspertise fra afd. O inddrages, når der er kirurgiske problemstillinger. Der anvendes 1 - 1½ time til anamnese og kliniske undersøgelser samt dokumentation i form af foto, røntgen, studiemodeller mv.
2. **Konferencer** om de mest komplekse patienter afholdes ca. 1 gang om måneden. Ved disse konferencer er patienterne ikke tilstede men præsenteres ved hjælp af den indsamlede dokumentation samt journalmateriale. Ved konferencer deltager konsulenter fra de tandlægelige fag specialer pædodonti, ortodonti, protetik og kirurgi, jf. ovenstående liste. En af overlægerne på Center for Sjældne Sygdomme kan også deltage med sin pædiatriske specialkompetence.
3. Der indhentes efter behov oplysninger fra andre hospitalsafdelinger, andre tandlæger. Evt. henvises til undersøgelser og vurderinger på andre hospitalsafdelinger.
4. **Litteratursøgning** om diagnostik og specielle problemstillinger er ofte påkrævet
5. På baggrund af vurderingerne ved konsultationer og konferencer udfærdiges et oplæg til **handleplan og evt. behandling** for patienten. Disse forslag formidles videre til patientens tandlæge i KTPL / privat praksis / amtstandplejen med kopi til amtsspecialtandplejen i bopælsamtet.
6. Forslagene formidles i de fleste tilfælde skriftligt til patienten som supplement til mundtlig orientering.

I de fleste tilfælde lægges op til genindkaldelse i videnscenter for opfølgning efter 1-3 år. Videnscentret ønsker på den måde at fastholde en kontakt til de henviste patienter. Aktiviteten med genindkaldelse af patienter er steget fra 0 i 2003 til forventeligt ca. 100 i 2006. Se bilaget.

Antallet af henviste patienter og hoveddiagnoserne for de henviste patienter fremgår af bilaget sidst i rapporten. Ligeledes amtsfordelingen.

Der er samlet henvist 467 patienter frem til 15 okt. 2006.

Fordelingen efter fødselsårgang fremgår af tabellen sidst i rapporten. Flertallet er således børn, hvor henvisningerne grundlæggende kommer fra kommunal tandpleje, evt. efter for visitation i amtsspecialtandplejen.

Højt specialiseret behandling

De fleste videnscenterpatienter behandles decentralt og alle patienter fastholder deres kontakt til tandlægen i primærsektoren.

En række behandlinger har vist uigennemførlige i primærsektoren. Det drejer sig om f.eks. behandling af svære mineraliseringsforstyrrelser, protesebehandling på børn og visse interceptive ortodontiske behandlinger ved usædvanlige vækst- og funktionsforhold.

Ca. 20 % af patienterne er foreslået en højt specialiseret behandling.

Det drejer sig om 85 af de 467 henviste.

- Ca. 7 % til behandling alene på Tandlægeskolen (protetik / ortodonti / pæodonti)
- Ca 6 % til behandling alene på kæbekirurgisk afdeling (kirurgi / ortokirurgi / ortodonti)
- Ca. 6 % til behandling begge steder

Iværksættelse af højt specialiserede behandlinger sker først efter accept fra amtsspecialtandplejen i bopælsamtet.

Systematisk indsamling af viden

Den systematiske indsamling af viden sker ved en omfattende dokumentation af undersøgte patienter. Dette i form af

- fotos ekstraoralt og intraoralt
- røntgen: lateral cephalogram, panoramaoptagelser, evt. suppleret med enoral røntgen, NewTom scanning eller CT-scanning.
- studiemodeller af tænder og tandstilling. I løbet af 2006 er skiftet fremstilling af digitale studiemodeller fremfor traditionelle gipsmodeller
- systematisk beskrivelse af patienten

Dokumentationen gentages med års mellemrum i forbindelse med den planlagte opfølgning på hver enkelt patient.

Her vil indgå systematisk beskrivelse af udført behandling og effekt af behandling

Der arbejdes med oprettelse af en klinisk database, OVIDBASEN. Database oprettes i "Klinisk Målesystem", KMS. Dette er en databaseplatform udviklet til brug i sundhedsvæsenet. Anvendes bl.a. til NIP, "Det nationale indikator projekt".

Database er WEB-baseret, og der kan således indrapporteres fra andre lokaliteter end Århus Sygehus. På længere sigt kan man tænke sig, at der udvikles en fælles database for de 2 videnscentre. Der bør også ske en koordinering med udvikling af kvalitetssikringsdatabaser i amtsspecialtandplejen.

En arbejdsgruppe har i 2003 beskrevet, de parametre der ønskes inkluderet i database.

Arbejdsgruppen bestod af professor Sven Poulsen, professor Flemming Isidor, overtlæge Sven Erik Nørholt, lektor Thomas Klit Pedersen.

Dette er siden bearbejdet af centerlederen mhp. tilpasning til strukturen i KMS.

Videnscenterets sekretær har sammen med kvalitetssikringsenheden på Århus Sygehus udført et stort arbejde med design af databasen.

Arbejdet med databasen har været nedprioriteret i en periode, hvorfor den endnu ikke er taget i brug. Det er blevet en ganske omfattende database, og der påregnes nu en trinvis ibrugtagning.

Behandlingsprotokoller og referenceprogrammer

Der er i løbet af 2003 / 2004 udarbejdet en behandlingsprotokol for patienter ektodermal dysplasi og svær oligodonti. Dette er sket i fortsættelse af tidligere udført arbejde på Tandlægeskolen.

I 2005 / 2006 er der udarbejdet en behandlingsprotokol for patienter med Dentinogenesis imperfecta / Osteogenesis imperfecta.

Formidling af viden

Formidling af viden til tandplejesystemet

I videncenterets opstart var der behov for at formidle oplysning om videnscenterets ide, formål og målgruppe. Dette både overfor tandlæger og børnelæger. Det skete via en række møder i faglige selskaber, ved regionale oplysningsmøder og omtale i fagblade.

Formidling af viden til patienter

I forbindelse med de enkelte patientkontakter foretages naturligt formidling af information om den konkrete patients sygdom.

Der er etableret en kontakt til **Center for Små Handicapgrupper** (CSH). CSH har som opgave generelt at informere om sjældne sygdomme.

Centerlederne for de odontologiske videnscentre har haft 2 møder med CSH for orientering om fælles anliggender. Centerlederne bliver inddraget ved revision af eksisterende informationsmateriale om sjældne sygdomme med odontologiske implikationer samt ved udarbejdelse af nye materialer. Det er aftalt 1 gang årligt at afholde fællesmøde. Der har dog ikke været møder i 2005 eller 2006.

Via "**Sjældne Diagnoser**" (**Tidligere KMS**) er der sendt en informationsskrivelse til patientforeninger tilknyttet Sjældne Diagnoser. Dette har afstedkommet flere kontakter til eksisterende patientforeninger.

Centerlederen har på opfordring skrevet **indlæg i medlemsbladene** for

- OI-foreningen: "Tandplejeforhold hos personer med OI"
- Immundefektforeningen: "Mundhuleproblemer hos børn med immundefekter"
- Marfanforeningen.
- Rubinstein Taybi foreningen

Centerlederen har holdt **foredrag i følgende patientforeninger**:

- NF-foreningen: årskursus 7. marts 2004: "Tand- mund- og kæbeforhold ved Neurofibromatosis"

- Muskelsvindforeningen: forældrekursus 24. april 2004: "Tand-mund- og kæbeforhold ved Arthrogyphosis multiplex congenita".
- Foreningen for væksthæmmede: årskursus 14. maj 2005: Tand- og kæbe-forhold ved achondroplasi ol."
- Foreningen for Primær Immundefekt": Samnordisk møde sept. 2005 i København
- OI-foreningen: Kurset "Børn og unge med OI" 6 oktober 2006: "Tandbehandling af børn med OI"

Videnscentrets tandplejer har holdt **foredrag i følgende patientforening**:

- Marfanforeningen: medlemsmøde i Århus september 2003: "Orientering om videnscenter. Tand- mund- og kæbeaspekter ved Marfan Syndrom"

Centerlederen er medlem af fagrådet i Marfan foreningen. Har deltaget i et enkelt møde oktober 2005.

De 2 videnscentre afholdt 9. april 2005 et **orienteringsmøde for familier, hvor ekto-dermal dysplasi** optræder. Lone Nyhuus, Gro Haukali, Jette Daugaard og Hans Gjørup udgjorde arrangement komiteen. Der var tale om et dagsarrangement med eksterne foredragsholdere.

51 deltagere foruden arrangørerne og foredragsholdere. Arrangementet blev finansieret dels ved deltagerbetaling, dels ved sponsorering fra dental-leverandører.

Forskning og udvikling

Videnscenteret er eller har været engageret i følgende projekter:

- Udvikling af OVIDBASEN, en klinisk database til registrering af videnscenterpatienter, deres behandling og resultater af behandling.
- Oversættelse og implementering af OHIP ("Oral Health Impact Profile"). Et spørgeskema til afdækning af oral relateret livskvalitet hos voksne. Et samarbejde med professor Peter Svensson, Tandlægeskolen.
- Oversættelse og implementering af CPQ ("Child perceptions questionnaire") og PPQ ("Parental perceptions questionnaire). Spørgeskemaer til afdækning af oralrelateret livskvalitet hos børn hhv. forældrenes vurdering af samme. Et samarbejde med tandlæge, ph.d. Pia Wogelius, Klinisk epidemiologisk afdeling, Ålborg Sygehus og med Afdelingen for Samfundsodontologi og Pæodonti, Tandlægeskolen i Århus.
- Valideringsprojekt for de oversatte spørgeskemaer, CPQ og PPQ . Et samarbejde med tandlæge, ph.d. Pia Wogelius, Klinisk epidemiologisk afdeling, Ålborg Sygehus og med Afdelingen for Samfundsodontologi og Pæodonti, Tandlægeskolen i Århus. Valideringsprojektet er pågående.
- Opstart og deltagelse i forskningsprojektet "Kliniske, histologiske og genetiske aspekter af amelogenesis imperfecta". Et projekt-samarbejde med Klinisk Genetisk afdeling, Århus Sygehus samt afdeling for Tandsygdomslære, afdeling for Oral Radiologi, afdeling for Samfundsodontologi og Pæodonti, alle Odontologisk Institut, Århus Universitet. Et familiebaseret studie, hvor første del af dataindsamlingen er afsluttet og databehandling pågår. Flere artikler er planlagt.

- En spørgeskemaundersøgelse om protetisk behandling på voksne med Osteogenesis Imperfecta. Undersøgelsen er et samarbejde mellem de 2 videnscentre og OI-foreningen. Undersøgelsen er pågående.
- Oligodonti projekt: en beskrivelse af agenesi mønster hos personer med svær oligodonti. Der blev gennemført en præliminær undersøgelse i 2005, som blev rapporteret ved IAPD i 2005. Projektet fortsætter som et samarbejde med videnscenter øst, hvor der inkluderes et større antal agenesi-patienter. Afdelingen for Samfundsodontologi og Pæodonti, Århus Tandlægeskole indgår i samarbejdet.
- Deltagelse i et forskningsprojektet "Rakitis hos børn i Danmark. Forekomst og senkomplikationer". Der er tale om et samarbejdsprojekt initieret af Børneendokrinologisk afdeling, OUH. Videnscentret deltager sammen med Afdelingen for Samfundsodontologi og Pæodonti samt afdelingen for Radiologi, Tandlægeskolen. Som en del af projektet indsamler vi de relevante odontologiske data

I forbindelse med forskningsprojekterne har mulighederne for tilknytning af phd studerende, evt. scholarships været drøftet. Det er til nu ikke lykkedes at rekruttere interesserede, ligesom mulig finansiering af disse er uafklaret.

Artikler og præsentationer fremgår af bilaget.

Undervisning

Centerlederen deltager 1 gang årligt i en temadag for 10 semester på Tandlægeskolen. Der gives en orientering om videnscentrene og formålet med disse.

Centerlederen har været arrangør af et Sundhedsstyrelses-kursus for specialtandlægestuderende i ortodonti, 26. marts 2004. Emnet var "Odontologiske problemer hos børn med udviklingsforstyrrelser og medfødte misdannelser". Kurset skal gentages om marts 2007.

Samarbejde med amtsspecialtandplejen

Der afholdes årlige fællesmøder for videnscenterteamet og de tværfaglige teams tilknyttet de respektive amtsspecialtandplejer. Der har været tale om dagsmøder med Videnscentret som vært:

- 27 nov. 2003
- 3. sept. 2004
- 9 sept. 2005
- 15 sept. 2006

Møderne tjener til gensidig orientering, og der drøftes faglige emner af fælles interesse for mødedeltagerne. Også samvirket mellem amtsspecialtandplejen og Videnscentret drøftes.

I starten kom de fleste henvisninger via amtsspecialtandplejen i henhold til de administrative regler, der var opsat i de enkelte amter. Efter sundhedsministeriets præcisering af henvisningsreglerne for §6C, ses et let stigende antal henvisninger direkte fra praktiserende tandlæger eller kommunal tandpleje. Efter visitation af henvisningen i Videnscentret orienteres amtsspecialtandplejen i bopælsamtet.

Samarbejde med andre landsdelsfunktioner

I kraft af placeringen på Kæbekirurgisk afdeling, er der et umiddelbart samarbejde med landsdelsfunktionen omkring behandling af **vækstbetingede kæbedeformiteter** (ortokirurgisk behandling)

Behandlingen af de svære **kraniofaciale anomalier** udgår fra de tværfaglige, kraniofaciale konferencer, der arrangeres af og afholdes på Tandlægeskolen. Centerlederen deltager i disse konferencer, der afholdes efter behov, 2-3 gange om året.

Der er etableret en kontakt til **Respirationscenter Vest**, hvor muskeldystrofi-patienter ol. kan konfereres. Der er aftalt et formaliseret conferencesystem med deltagelse af respirationscenter(overlæge Ole Nørregaard), videnscenter (centerlederen) og Tandlægeskolen (afdelingstandlæge Tine Hjorth). Konferencerne afholdes efter behov, forventeligt 3-4 gange om året.

Center for Sjældne Sygdomme (CSS), Skejby Sygehus, deltager jævnt i de månedlige konferencer i videnscenter. Der modtages henvisninger fra CSS på OI-patienter, Marfan-patienter og andre sjældne diagnoser med odontologiske manifestationer.

Samarbejde med Videnscenter Øst

Centerlederen har tæt kontakt til centerlederen på Videnscenter Øst via mail og telefon. Desuden møder i forbindelse med andre arrangementer, hvor begge deltager.

Der afholdes **½-årige fællesmøder** med deltagelse af specialistteams fra begge centre. Afholdes skiftevis i Århus og København:

16. januar 2003 i København
27. maj 2003 i Århus
07. januar 2004 i København
27. januar 2005 i København
25. august 2005 i Århus
26. januar 2006 i København
17 august 2006 i Århus

Samarbejde om dentale mineraliseringsforstyrrelser

Afvikling af "Dentale mineraliseringsforstyrrelser. Workshop 19. aug. 2004 i Århus". Et arrangement med de to videnscentre som arrangører og med deltagelse af foredragsholdere og diskussionsdeltagere fra Norge, Sverige og Danmark.

"Amelogenesis imperfecta og andre mineraliseringsforstyrrelser hos børn og unge, 13 april 2005"

Et kursus afholdt for danske tandlæger i samarbejde med Dansk Pæodontisk Selskab

Kvalitetssikring i amtsspecialtandplejen: begge centerledere har i 2004 og 2005 været engageret i arbejdsgrupper til etablering af en fælles kvalitetssikringsdatabase for amtsspecialtandplejen. Det gav på daværende tidspunkt en del mødeaktivitet. Videnscentrene er i øjeblikket ikke direkte engageret i udviklingsarbejdet, der angiveligt fortsætter.

Årskursus Dansk Tandlægeforening 2005: videnscentrene afviklede en session med titlen "Odontologiske videnscentre – hvad er nu det?" Flere af videnscentrenes teammedlemmer forelæste om emner med relation til videnscentrenes funktionsområde, og arrangementet havde som et delmål at udbrede kendskabet til videnscentrene blandt danske tandlæger.

Referencegruppen for de Odontologiske Landsdels- og Videnscentre: i henhold til Sundhedsstyrelsens retningslinier er der nedsat en referencegruppe for de odontologiske videnscentre. I referencegruppen sidder indtil videre repræsentanter fra de 2 tandlægeskoler, fra Sundhedsstyrelsen, fra videncenterteamet samt de to ledende overtandlæger på de kæbekirurgiske afdelinger samt centerlederne. Referencegruppen har haft 2 møder i 2005 og næste møde afholdes 7. nov 2006.

Skandinavisk samarbejde

Sammen med Videncenter Øst er der etableret en givende kontakt til de øvrige skandinaviske kompetencecentre for sjældne sygdomme:

- TAKO-centeret i Oslo
- Mun-H-Centeret i Gøteborg
- Kompetencecenter for sälsynta tilståndar, Odontologiske Institutionen, Jønkøping
- Kunskapscentrum Norr , Umeå

Centerlederne var på **studiebesøg** i Oslo november 2003

En delegation på 7 fra Videnscentret var sammen med Videnscenter Øst på studiebesøg i Gøteborg december 2002

Der er afholdt **skandinaviske centerledermøder** :

- 29. april 2003 i Gøteborg
- 26. september 2003 i Skagen (NFH årsmøde)
- 25. marts 2004 i København (workshop for teammedlemmer)
- 3.-4. nov 2004 i Oslo
- 3.-4. okt 2005 i Jönköping
- 4.-5. okt 2006 i Århus

Videnscentret i Århus var vært ved sidstnævnte møde. Der var bred deltagelse fra relevante afdelinger her i Århus..

Centerledermøderne suppleres med **skandinaviske videokonferencer** flere gange om året. Ved disse deltager flere medarbejdere fra de respektive centre. På videokonferencerne debatteres først og fremmest faglige problemstillinger ud fra patientkasuistikker.

Der er afholdt videokonferencer 1. marts, 10. maj og 12. december 2005 samt 6 feb. og 22. maj 2006. De næste videokonferencer er aftalt.

Efter indledende tekniske problemer med afviklingen går det nu ganske godt. TAKO er hver gang konferenceleder. Vi benytter et kommercielt studie og betaler til TAKO centret for de ekstraomkostninger, som TAKO har ved at være den faste konferenceleder. Hver videokonference koster på den måde 5500 – 7500 kr. i teknik- og transmissionsomkostninger for videnscentret i Århus.

”International congress on ectodermal dysplasia and oligodontia 2006”

De skandinaviske videns- og kompetancecentre var værter for ”International congress on ectodermal dysplasia and oligodontia 2006”.

Kongressen blev afholdt i København og centerlederne fra København, Oslo, Jönköping og Århus udgjorde organisationskomiteen.

Der var 75 deltagere og et varieret program med primært inviterede forelæsere.

18th Congres of International Association for Disability and Oral Health

”Nordisk Forening for Funktionshæmning og Oral Helse” var værter for denne kongres, der blev afholdt i Gøteborg med centerlederen på Mun-H-Center som præsident. De nordiske Kompetence- og videnscentre afholdt ved den lejlighed et prækongreskursus af 1 dags varighed: ”The Nordic Model”. Bidraget fra Videnscentret i Århus var et indlæg med titlen ”Cooperation between Dental School and University Hospital”

December 2006, Hans Gjørup.

Bilag

Henvisningsoversigt.

Samlet antal ny-henvisninger i perioden 2002 – 2006 (pr. 15 oktober)

Tidspunkt	Antal
2002	39
jan-jun 2003	66
juli-dec 2003	53
jan-jun 2004	62
jul-dec 2004	49
jan-jul 2005	52
aug-dec 2005	39
jan-jun 2006	76
jul-okt 2006	31
Total	467

Årgang	Antal
1939 og tidl	5
1940 - 1949	14
1950 - 1959	18
1960 - 1969	28
1970 - 1979	31
1980 - 1989	83
1990 - 1999	261
2000 - 2006	31

Antal ny-henvisninger i perioden 2002 – 2006 fordelt efter bopælsamter (pr. 15 oktober)

Amter	jun. 04	dec.04	okt.06		1.halvår 2006
NJA	12	19	32		2
Århus	97	113	178		23
Viborg	19	24	46		14
Ringkøbing	11	13	34		7
Vejle	39	41	68		12
SJA	12	15	31		7
Fyn	9	16	43		9
Ribe	20	24	35		5
			467		76

Antal ny-henvisninger i perioden 2002 – 2006 fordelt efter diagnoser (pr. 15 oktober)

Der skelnes mellem medicinske hoveddiagnoser hhv. odontologiske hoveddiagnoser. Den enkelte patient har enten en medicinsk hoveddiagnose eller en odontologisk hoveddiagnose. Til sidstnævnte henregnes også regne dentale lidelser (AI, DI, dentindysplasi og odontodysplasi), der er nævnt i bilaget med de sjældne sygdomme og handicap (Sundhedsstyrelsens retningslinier for amtskommunal og kommunal tandpleje)

Odont diagnoser	okt.06
Agenesi	67
AI	37
DI	12
Odontodysplasi	11
Emaljehypoplasi	17
Vækstforstyr. Lokal	5
Med. induc. Vækstforstyr.	14
Sec retention of molars	4
Atypisk rodresorption	7
Andet	10
Odontologisk hoveddiagnose	184

Medicinsk diagnose	okt.06
Arthrogryposis multiplex congenita	9
Cerebral Parese, spasticitet,	8
Cherubisme	2
Chondrodysplasier	6
D-VIT. Resistent rachitis	4
Døvblinde-fødte	
Ehlers Danloss	16
Ektodermal dysplasi	28
Epidermolysis bullosa	4
Freemann Sheldon	
Huntingstons sygdom	
Hypophosfatasi ol.	3
Immunsvigt	5
Incontinentia pigmenti	5
Klippel Weber Trenaunay Weber	2
Kromosomdefekter, sjældne	26

Laurence Moon Bardet Biedl	2
Marfan Syndrom	19
Maroteaux Syndrom	
Moebius Syndrom	6
Mucopolysakkaridoser	
Nance Horan Syndrom	1
Neurofibromatosis	5
Noonan Syndrom	3
Oesophagusatresi	
Osteogenesis imperfecta	35
Osteopetrose	2
Prader Willi	
Pseudohypoparathyreodisme	
Rubinstaein Taybi	2
Sclerodermi	6
Spina muskeltrofi ol.	14
Sturge Weber	
Tuberøs sclerose	5
Williams Syndrom	4
Angelman	1
Acromegali	1
Charge association	1
Cleidocraniel dysplasi	10
Kraniofacial anomali	2
Soto syndrom	2
Klippel Feil	1
Ondine	1
Morbus Milroy	1
Andet	31
Medicinsk hoveddiagnose	273

Genindkaldelser 2005 – 2006

Aktiviteten med genindkaldelser af tidligere henviste patienter har i løbet af 2005 og 2006 antaget et stigende omfang. For en stor gruppe af de henviste patienter lægges op til fornyede konsultationer med 2 – 4 års mellemrum. I 2003 og 2004 har genindkalde aktiviteten kun haft et beskedent omfang.

Aktiviteten er ikke registreret systematisk fra starten, hvorfor tallene for 2005 er usikre minimumstal (angivet i parentes). For 2006 ses antallet af genindkaldelser at nærme sig antallet af nyhenvisninger.

Tidspunkt	Antal
jan-jul 2005	(11)
aug-dec 2005	(19)
jan-jun 2006	47
jul-okt 2006	40

Artikler

Gjørup H, Daugaard-Jensen J. De odontologiske Landsdels- og Videnscentre. Tandlægebladet 2004;108(7);576-85.

Gjørup H, Svensson P. OHIP-(D), en dansk version af Oral Health Impact Profile. Tandlægebladet 2006; 110(4):304-11.

Kongrespræsentationer

Gjørup H, Poulsen S. A descriptive study upon severe manifestation of oligodontia. Oral presentations; AIDP congress, Sydney 2005

Gjørup H, Nyhuus L. Dental treatment of children affected by hypohidrotic ectodermal dysplasia (HED). Poster; IADH congress, Gothenburg 2006

Centerlederens deltagelse i kongresser/kurser

- 2003: Symposium om amtsspecialtandplejen. Vejle
- 2003: Syndromdiagnostikmøde. Arrangør: Pædiatrisk selskab i KBH
- 2003: NFH skandinavisk møde i Skagen
- 2003: European Orthodontic Society (EOS), kongres i Prag
- 2003: Brickless Centre Seminar. Arrangør: Muskelsvindinstituttet. Århus
- 2003: Symposium Klinisk Genetik och Odontologi. Arrangør NFH, Malmø
- 2004: Syndromdiagnostikmøde pædiatrisk selskab med case-præsentation. København
- 2004: NFH / pædiatrisk selskab /FSO: "Ortodonti og handicappede". København
- 2004: Konference forskning i sjældne sygdomme. Arrangør: KMS og Kræftens Bekæmpelse. København

- 2004: ECTO4 kongres i London,
- 2004: European Orthodontic Society (EOS), kongres i Århus
- 2004: FSO Årsmøde, strukturrapport, sjældne sygdomme og genetik. Vejle
- 2004: The 3rd Nordic Conference on Orofacial Therapy, Oslo.
- 2005: AIDP, 20 th Int. Congress of the Int. Ass. of Paediatric Dentistry, Sydney
- 2005: COST ACTION B 23. Working group 3, phenotype and genotype in Orofacial Development and regeneration. Strassbourg
- 2005: Mellemløderkursus I Århus Amt
- 2006: Aetiology and treatment of impacted permanent teeth, København.
Arrangeret af de faglige selskaber DORS og DSTMK sammen med Videncenter Øst
- 2006: Syndromdiagnostikmøde. Arrangør: Pædiatrisk selskab i KBH
- 2006: ECTO6 kongres i København
- 2006: European Orthodontic Society (EOS), kongres I Wien
- 2006: Int. Association for Disability and oral Health (AIDH), kongres i Göteborg